

Ringmajanduse rahastus

Aire Rihe
aire.rihe@envir.ee

Visioon

Tootmiseks hangitav ressurs, sh loodusvarad, on

- **kestlikult saadud,**
- targalt tootmisesse sisendina disainitud ja
- tõhusalt kasutatud - vajalikus määras ja keskkonnahoidlikult.

Tarbimine põhineb **väärtuspõhisele ringmajandusele**

Toode pakub ühiskonnale vajalikku väärtust,

- on kvaliteetne,
- kestab võimalikult kaua,
- kergesti parandatav ja korduskasutatav.

Kui materjal muutub tarbija jaoks jäätmeks, saab selle materjali teisese toormena uuesti kasutusse – ringlusesse võtta.

Ringmajanduse rahastus

Struktuurivahendid - 111 mln

RRF -15 mln

ÕÜF - 10 mln

KOKKU - ca 136 mln

SF 5 suunda

Ringmajanduspõhiste tootmis- ja tarbimismudelite kasutuselevõtu edendamine - 6 mln

Tööstuse ja teenindussektori, sh VKE-de energia- ja ressursitõhususe tõstmine ja auditite toetamine - 34,5 mln

Jäätmetekke ja pakendamise vältimine ja vähendamine, toodete korduskasutuse edendamine - 10 mln

Jäätmete liigiti kogumise infrastruktuuri toetamine - 35,5 mln

Ringlussevõtu võimekuse tõstmine ja ohutu materjaliringluse tagamine - 25 mln

RRF ressursitõhususe ja rohetehnoloogia

Ressursitõhususe meetme jätk - 15 mln

Rohetehnoloogiate arenduse teekonna tervik - 8,3 mln

ÕÜF meede

Karjääride korrastamine

Altkaevandatud alade korrastamine

Ohtlike jäätmete käitlus

Ringlusse-
võtt

Jäätmete
liigiti
kogumine

Detailsem vaade struktuurivahendite fookussuundadele

Jäätmetekke
vähendamine

Tootmis- ja
tarbimismudelid

Ressursi-
tõhusus

Toetus jäätmetekke ja pakendamise vältimiseks ja vähendamiseks ning toodete korduskasutuseks

Vastavalt ringmajanduse põhimõtetele, on see esmane prioriteet. Tegevused aitavad kaasa kasvuhoonegaaside vähendamisele, kuna väheneb vajadus toota uusi materjale ja tooteid.

Sihtrühmaks on korduskasutuskeskused ja korduskasutust edendavad ettevõtted, nt paranduskohvikud, pakendamise vähendamist ja muud jäätmetekke vältimist praktiseerivad ettevõtted, kes soovivad enda lahendusi piloteerida või nende kasutuse ulatust oluliselt tõsta.

Meetmed sidustatakse tarbijate rollile suurema rõhuasetuse seadmisega ning ärimudelitega, mis toetavad just ressursside kasutamise ahela esimestes etappides kestlikuma tootepoliitika rakendamist.

Ringmajanduspõhised tootmis- ja tarbimismudelid

Ringmajanduse saavutamiseks tuleb suurendada teise toorme osakaalu, luues tõhusamaks ressurside kasutuseks ringmajanduse B2B (ärilt-ärile) koostööprojekte, samuti rakendades tööstussümbioosi – ühe ettevõtte tootmisprotsessi käigus tekkiv tootmisjäät on teise ettevõtte tootmisprotsessi sisendressurss.

Siin on potentsiaali eriti biomajanduse kontekstis kõrge väärtusega kemikaalide tootmisel, uudsete puittoodete ja biopõhiste materjalide disainimisel ning tervislike ja jätkusuutlikke toidusüsteemide arendamisel.

Ringmajanduse tootmismudelite arendamine võimaldab vähendada toorme hankimise vajadust ning sellega seotud kahjusid tulevikus, samuti tööstussümbioosi kaudu juba tekkinud kahjude likvideerimist ning toormeallikate taastamist.

Ettevõtete energia- ja ressursitõhusus

Jätkame ressursitõhususe, sealhulgas energiatõhususe, parendamisega. Samas tuleb edaspidi majandusliku konkurentsivõime parandamiseks keskenduda laiemalt ringmajandusele.

Juba on olemas pädevad ressursitõhususe spetsialistid (audiitorid) ja ettevõtete teadlikkus ressursitõhususest on kasvanud. Ettevõtted on üles näidanud suurt huvi selle meetme vastu ja on vaja täiendavat rahastust, mida näitavad ka juba valminud ressursiauditid.

Meedet arendatakse edasi ja sihtrühma laiendatakse lisaks tööstussektorile ka teenindussektorile. Samuti saab see olema rohkem seotud energiatõhususe, digitaliseerimise ja automatiseerimisega.

Toetus jäätmete liigiti kogumise infrastruktuurile

Teisesel toormel tuginevate ärimudelite kasutuselevõtuks on eriti oluline teisese toorme kvaliteet, mistõttu tuleb saavutada kõrge materjalide liigiti kogumise ja käitlemise määr.

Ka efektiivse jäätmekäitluse eelduseks on toimiv ja tõhus kogumissüsteem, mille korraldamise peamine partner riigile ja ka sekkumise peamine sihtrühm on kohalikud omavalitsused.

Lähiaastatel on endiselt märkimisväärne nõudlus jäätmejaamade, konteinerite, kompostrite ja teiste nutikate kogumislahenduste järele, mille investeeringuid püsikuludest katta on ei ole võimalik.

Riiklik prioriteet on välja arendada terviklik jäätmekäitluse infrastruktuur, mis nõuab märkimisväärseid investeeringuid – jäätmetega seotud eesmärkide saavutamiseks on see hädavajalik.

Toetus jäätmete ringlussevõtuks ja ohutuks materjaliringluseks

Eritähelepanu pööratakse jäätmete käitluslahenduste ja valdkondliku innovatsiooni toetamisele.

Teisese toorme raiskamine on probleemiks kogu ELis piisava käitlusvõimekuse puudumise tõttu. Ringlussevõtu eelduseks on vastavate kogumisvõimekuste loomise toetamine ja lisaks on vajalik parandada jäätmekäitluses ohtlike ainete tuvastamise ja käitlemise võimekust, et tagada ohutu materjaliringlus ning edendada tootearendust ohtlike ainete asendamiseks tootmisprotsessides ja toodetes.

Meetmetega toetatakse käitlemistehaseid liigiti kogutud jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks piisava võimekuse loomisel.